

Ligt izhaja
dvakrat na mesec.

Posamezna št. 75p

Naročnin
mesečno 1.Rokopisi se
vračajo.Mechanizirana pisma
se ne sprejemajo.Državna licijska knjižnica
Ljubljana

VOJNI INVALID

Poštnina plačana
v gotovini.Uredništvo in
upravnništvo v
št. Peterski
vojašnici.**Glasilo izvršnega odbora udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS.**

Kako se reducira?

Specijalna komisija za pregled invalidov gre s svojim delom v Sloveniji h koncu.

V ljubljanskem in celjskem vojnem okrogu je že izvršila vsa pregledovanja, sedaj pa posluje v Mariboru za okoliš tankajšnjega vojnega okrga.

Čitali smo svoj čas navodila, ki jih je izdal minister za socialno politiko tem komisijam, tolmáčili smo si jih različno in z napetostjo pričakovali, kako se namerava postopati v praksi.

Dolgo ni bilo videti končnih odločb, katere si je pridržalo ministrstvo za socialno politiko, pazili smo, toda komisije so delovale tihó naprej in nismo mogli ničesar zapaziti.

Posledice specijalnih pregledovanj pa so se začele polagoma kazati in sicer v slabi obliki. Odprle so se nam oči in sedaj vidimo polagoma rezultat onega tihega poslovanja. Akti so preomali ministrske sobe in se vračajo potrjeni. Toda te potrditve razočarajo in razburjajo prizadete.

Redne nadpregledne komisije, ki so se vršile in se še vrše ena za drugo, so vsakega invalida natanko pregledale in preiskale. Našle so hibe, radi katerih so posameznike spoznale nesposobnim in jih smatrale za invalide. — Skoro vsak je bil že pakrat pregledan in pri tem spoznan za invalida stalno ali nestano. Nekatere nestalne invalide so potem redne nadpregledne komisije spoznale tudi za zdrave.

Na vse to so komisije natančno pazile in tako postopale. Vsaj pri na v Sloveniji je bilo vedno tako natančno. Specijalna komisija pa je bila v tem oziru specijalitetá.

Več invalidov je kar bez vsakega preiskovanja in pregledovanja enostavno spoznala za neinvalida.

In to kar po diagnozi na papirju, brez da bi se kaj o njej po pregledu prepričala.

Vendar pa so za vsako diagnozo natančni predpisi in navodila, kako se jo oceni in so to oceno vršile tudi nadpregledne komisije po natančno predpisanih navodilih.

Zato so tembolj razočarani oni invalidi, ki so kar nepričakovano dobili obvestila, da so brez vsakega pregleda in vzroka reducirani.

Drugo zlo, vsled katerega veliko invalidov neopravičeno trpi in pride ob vse pravice je to, da se zahteva od njih dokumente, kdaj, kako in kje so postali invalidi, ali pa, da se to s pričami pod prisego dokaže.

Mnogo naših ljudi je služilo posebno proti koncu vojske, ko so začeli iz bojazni pred upori narodnosti mešati po različnih polkih. Bili so tudi bogve pred katero komisijo spoznani za invalide tako, da ni danes ne duha ne sluha od dotičnih aktov in dokumentov. Tudi priče je marsikommu zelo težavno dobiti, ker se je nahajal med nepoznanimi osebami drugih narodnosti, s katerimi po večini niti govoriti ni znal. Tudi je mogoče, da koga pozna, ki bi pričal, ne ve pa za njegovo ime in tudi ne ve, kje se nahaja. Veliko je slučajev, da se dotične priče nahajajo v inozemstvu.

Toda predpisi specijalnih komisij se ne ozirajo prav nič na to, oni zahtevajo dokumentov in prič, kdor jih pa ne doprinese, je reducirán, pa naj si bo invalid brez rok ali nog in še tako velik revež. Tudi najtežjemu invalidu se dostavi dekret, da je reducirán. Ali je on kriv, da ni dobil v roke dokumentov in da je služil v tujini, iz katere ne more dobiti nobenih podatkov. Bili so tudi slučaji, da je marsikdo imel kak dokument v roki, pa so ga mu že tukajšnje nadpregledne komisije vzele in uničile, češ, da mu je za naprej nepotreben stari dokument, ko dobi novega.

Tako postopanje je za prečanske kraje zelo nepravilno, ako se pomisli, da so arhivi razdrti in da se je v zrušeni Avstriji vse prevrglo, poizgubilo in razneslo.

Zato je treba v naših krajih pri dokumentiranju invaliditete drugače postopati, da ne bo toliko oseb krivično trpelo.

Treba je predvsem v obzir jemati posebno one slučaje, pri katerih se dokaže, da je arhiv polka ostal v inozemstvu. Brez vsakega obzira se je postopalo pri dokumentiranju s pričami. Posamezniki so navedli priče, to je njih imena, priimke in bivališča.

Občine so iskale dotične priče po napovedanih naslovih pa jih slučajno niso našle. To pa vsled tega, ker se je mogoče ta ali pa ona priča že preselila v drug kraj. Občina je s to pripombo, ali pa s pripombo, da se priča ni mogla najti odstopila spis nazaj. Pripomnimo, da se zgodijo tudi slučaji, ko se navedena priča ne more spomniti dotične osebe, ker je že od tega časa, ko sta bila skupaj v bojni črti preteklo precejšnje število let. Ako bi se dotičnega invalida predstavilo prič, bi se tudi mogoče potem ona spomnila, kje in kedaj sta bila v bojni črti in tudi kje je bil ranjen dotični invalid.

V teh slučajih je komisija kar smatrala, da predmet ni potrjen in ni nič več poizvedovala, da bi se predlagane priče našle.

Tudi ni obvestila prizadetega invalida, da bi sam poizvedoval za pričami ali pa predlagal eventualno katere druge.

Komisija je šla hitro svojo pot naprej in invalida črtala.

Taki slučaji nikakor ne bodo mogli pri tem ostati in čujejo se že iz vrst invalidov upravičeni protesti. Videli bomo še, kaj bo reklo ministrstvo.

Veliko krivičnih slučajev se je pokazalo tudi pri onih invalidih, katerim je specijalna komisija zmanjšala procenete nesposobnosti. — Zgodil se je slučaj, da je specijalna komisija črtala invalidu, ki je bil brez nog in je imel 100 odstotkov kar na 60 odstotkov. Takih slučajev bi mogla organizacija invalidov še dosti navesti. To se je zgodilo vse brez, da bi se invalid predstavil oziroma, da bi bil poklican pred specijalno komisijo na pregled.

To je napravila komisija tudi velikokrat brez vsakega pregleda hibe, kakor smo že zgoraj omenili. Malo je prebrskala papirje v aktu in je tolmáčila po svoje, da dozdevno ne more biti hiba tako velika in nerodna, pa je kar na podlagi spisov izrekla sodbo, da se temu ali nega zdravnika, dokument o vojaški službi, ali cijalen pregled, ker je vsaka prejšnja nadpregledna komisija na podlagi izvida na telesu vendar lahko bolj objektivno sodila.

Tako pa je prišlo kar na podlagi izvida iz aktov precej invalidov do zmanjšanih procentov.

Vse to se je vršilo hitro, ker specijalne komisije imajo kratek rok za izvršitev dela. Pa tudi objavljalo se ni nič tako, da ni bilo mogoče nič ugovarjati. Šele sedaj prihajajo rezultati na dan potom sklepov, ki jih pošilja ministrstvo za socialno politiko. Nikjer pa ni navedeno, ali ima prizadeti pravico pritožbe in v kakšnem roku. Na vsak način smatramo, da mora biti tudi proti tem odločbam dopustna nadaljna pritožba in je za to merodajen običajni rok po začasnem invalidskem zakonu čl. 34 8 dni. Pritožbe se vlagajo kakor običajno na pristojno komando vojnega okrga.

Seveda pa je treba pritožbe podkrepiti z dokumenti, da se dokaže neupravičenost redukcije. Priložiti je treba, ali spričevalo uradnega zdravnika, dokument v vojaški službi, ali natančno navedbo prič, kakor je pač treba zavreči vzrok radi katerega je kdo reducirán.

Paziti je treba na rok vlaganja potem ko se prejme odločbo specijalne komisije. Že zadnjič smo v našem glasilu opozorili, da se pritožbe vlagajo kar direktno na vojni okrg in jih ni treba pošiljati radi kratkega roka potom izvršnega odbora. Sedaj, ko so se pričeli kazati

žalostni rezultati poslovanja specijalnih komisij, bo treba energične borbe udruženja proti krivičnim redukcijam. V to svrhu je izvršni odbor v Ljubljani sestavil daljšo spomenico vsem političnim klubom, kakor tudi ministrstvu za socialno politiko, katero bo potom svoje deputacije izročil.

Tukaj se vidi, kako važno je udruženje in organizirana borba. Specijalna komisija je jasna slika, kako bi se drugače postopalo z nami in v kakem štadiju bi bile že danes nesrečne vojne žrtve.

Izvršni odbor.

V Ljubljani, dne 26. januarja 1924.

Invalidski davek.

Z široko gesto so ukazali oblastniki, ki stoje na krmilu Jugoslavije, da se pobira invalidski davek. Od vsakoga, ki ima le količkaj premoženja, od vsakega, ki ima le nekoliko večjo plačo, nego pobere berač na ulici. Vsi ti morajo dati vinar, ki pa je tako velik, kakor da je vse kaj drugega nego vinar, ki je v resnici težak davek, lepa svota denarja.

S tem so hoteli reči, da skrbje za invalide, tiste, ki so v resnici žrtvovali svoje najdražje, zdravje in ude da nastane to, kar so hoteli tisti, ki so jih gnali v mesnico. S tem so hoteli pokazati nekakšno priznanje na vojne žrtve, da ne bodo zapuščeni, da ne bodo beračili na cesti, da ne bodo pokrivali pohabljenih in ostale ude s cunjami, skozi katere je videti golota, da ne bodo prenočevali vsako noč v drugem hlevu, po dnevu pa zmrzovali v snegu s stegnjeno de snico, da bi mimogredoči dal kaj vanjo, da ne bodo drobni obročki prosili kruha, ki jim ga nikdo ne da in goltati solze mesto juhe — da ne bodo umirali vsi ti nesrečni, kakor garijevi psi za kakšnim plotom. Vse to so hoteli odstraniti in popraviti z invalidskim davkom. Ljudstvu so ga naprtili, da samo skrbi s plačevanjem invalidskega davka za vojne žrtve, če ravno ljudstvo ni napovedovalo vojne, niti nima od tistega klanja nobenih koristi, ker je ostalo osiromašeno še bolj nego je bilo. Tisti pa, ki so bili bogati, so obogateli še bolj in ne vedo kje in kako in v kakšnih barjih in s kakšnimi spekulacijami bi zapravljali denar, nabran med vojno iz krvi in nakraden pri rojstvu Jugoslavije in pozneje. Tisti, ki bi imeli dolžnost vzdrževati svoje dobrotnike, vojne žrtve vseh vrst, invalide, vdove in sirote, tisti se za to ne zmenijo, nego govore: »Ljudstvo, vzdržuj svoje pohabljenice ki smo jih mi pohabili. Hrani vdove, ki so vdove radi nas. Skrbi za sirote, ki smo jim mi ubili očete.«

In ljudstvo bi skrbelo za nje — saj je tak ukaz, tak zakon, da plačuje invalidski davek. Vsota vseh plačanih invalidskih davkov je tako velika, da n zadostovala za preskrbo vseh vojnih žrtv, ne da bi država še z svojih drugih sredstev morala kaj prilagati. Ali ta denar, te svote grede vrag si ga vedi v kakšne svrhe. Ta denar, te svote porabljaajo mogočniki, ki štejejo v svojih privatnih blagajnah milijone, ki stanujejo v lastnih hišah in če jih imajo, da pobirajo najemnino, za reprezentacije vsakovrstne, za tajne fonde, za volitve, za stranke, sploh za vse drugo, samo ne za to, za kar so te svote nabrane. In nikogar ni, da bi spregovoril o tem, da bi posvetil v to nečrveno krivico. Ljudstvu se potom zakona jemlje denar za invalide, invalidi pa tega denarja ne dobe. Ni nobenega poslanca iz tolikih, da bi udaril po pultu v narodni skupščini in zabrusil to mogočnikom v obraz. Ni nobenega poslanca, da bi povzdignil svoj glas in po zasluženju pribil ves ta zločin, da bi slišal ves svet. Ti poslanci se zabavajo z drugimi stvarmi. Ti poslanci preresetavajo samo strankarske interese in ker invalidska organizacija ni strankarska, noče nobeden, da bi se poteg-

mil za invalide, dasi so vse te poslance volili tudi invalidi, vsak po svoje, pomišljenju svojega naziranja, ki je istovetno z to ali ono stranko.

Ob času volitev love vse stranke — tudi invalide v svoj tabor, kandidati obljublajo tudi invalidom svojo pomoč, ko bodo izvoljeni. In ko so izvoljeni, že več ne poznajo invalide in njih življenjskega vprašanja.

Samo davek se pobira dan na dan, leto za letom.

Proklet bodi ta davek, ker ne ge v korist za kar je pobiran. Dvakrat proklet. Mi zmrzujemo, gladujemo, in naše življenje je hujše od življenja zločincev. Ti imajo brezplačno stanovanje, obleko in hrano. Mi jih zavidamo. Oni imajo svoj zakon, — jetniški red — in po tistem se ravna in po tistem ravna tudi z njimi. Mi nimamo ničesar. Invalidski zakon se izdeluje — tako nam kažejo neprestano. Izdeluje pa se že 5 let, kakor da misli obsegati tisoče

strani natiskanih. 5 let ga kujejo, kakor da hočejo uzakoniti vsako malenkost — ki se ne bo izvrševala. Kujejo ga, a ga ne morejo — nočejo — skovati. Nesrečen invalidski zakon nikakor ne more pred parlament, nikakor ne more na dnevni red narodne skupščine. Umevno. Zakaj, v tistem hipu, ko bo ta zakon postal res zakon, bo še bolj neprijetno za sedaj — tako dobrodošlim raznim fondom in nepotrebnim izdatkom pobirani invalidski davek. In zato nočejo, da bi invalidski zakon zagledal beli dan in dobil kraljev podpis.

Dovolj je nam čakanja, gospoda. Dovolj zasmehovanja. Zahtevamo z vso odločnostjo, da se da invalidski zakon na dnevni red v skupščini in da postane zakon. Zahtevamo, da se invalidski davek uporablja samo za svrhe, za katere se pobira. To zahtevamo od vseh. Od vseh poslancev, od vseh ministrov, od cele jugoslovanske vlade.

Razdiranje invalidskega odseka pri oddelku za socialno politiko v Ljubljani.

Vlada smatra, da je samostojna invalidska uprava v pokrajini nepotrebna in se vprašanje lahko rešuje v zmanjšanem obsegu in ločeno. Zato porazdeljuje posamezne agende invalidskega odseka na različna oblastva in je vsled tega invalidski odsek že skoro razbit.

Pokojninski referat je izročil sodišču, statistika, ki je najvažnejša podlaga vsemu delu, se sploh pusti. Za druge agende pa je delo tako skrčeno, in uradništvo iz odseka premeščeno, deloma pa reducirano, da je nemogoče nadalje uspešno vršiti vse delo, katero predvideva invalidski zakon. Sorazmerno s krčenjem dela, se krčijo tudi krediti.

Denarja sploh ni in ga primanjkuje za najnujnejše potrebe.

Cela invalidska uprava izgleda, da se bliža svojemu koncu.

Približno 20.000 vojnih žrtev je v pokrajini in z vsako izmed njih je opravila, pa se smatra to delo toliko obširno in važno, da bi se reševalo kompaktno, neločeno in nerazdeljeno. Uprava te mase ljudi je obširna, kakor je na primer obširna občinska uprava mesta s tolikimi prebivalci. Invaliditeta, njene spremembe, zdravstvo, oskrba s protezami, učenje, reedukacija, pokojnine in druge pomoči so tako med seboj zvezane, da njihova ločitev močno škoduje celokupnemu vprašanju vojnih žrtev in tudi povzroča neprikladnejšo upravo.

Podlaga tej celokupni invalidski upravi pa je natančna statistika, ki drži evidenco in ravnotežje med vsemi vprašanji in skrbi za točnost in natančnost. Zato je ista nujno potrebna in mora ostati.

Predno se bodo posamezne oblasti po razdelitvi invalidskega vprašanja živjele v svoje panoge, bo preteklo zopet časa in vojne žrtve

bodo trpele še dotlej, ko že itak obupno prosijo za končno pošteno regulacijo in izboljšanje svojega vprašanja.

Pričetek razdiranja invalidske uprave nikakor ne kaže na izboljšanje, pač pa se jasno vidi kako se misli polagoma opustiti skrb za vojne žrtve.

Vojne žrtve hočemo, da se nas pri tolikem številu, kolikor nas je, prvokrat po tej vojni, odkar svet obstoji, temu primerno upošteva in se naše vprašanje smatra za toliko važno, da ga je treba držati skupno, ako se hoče resno priti do uravnave vseh potreb, ki so z njim v zvezi.

Ker so se pokojninski referati že prenesli na sodišča, je najbolje, ako se prenesejo še ostale agende po invalidskem zakonu na sodišča in pod resor ministra pravde. Tako bi ohranili enotno invalidsko upravo, ki je iz gori razloženih ozirov nujno potrebna.

Ako pa prevzem invalidske enotne uprave ni mogoč pri sodiščih, naj se ustanovi v vsaki pokrajini samostojna ekspoziatura kakega ministrstva, kot specialni uradi za skrb vojni žrtev. To so splošne želje vojnih žrtev Slovenije, ki uvidevajo in imajo priliko bridko občutiti vedno spremembo in razdiranje invalidske uprave.

Le ako se bo vprašanje vojnih žrtev držalo skupno bo mogoče pričakovati napredka, ako se bo pa razmetalo na vse strani in po različnih kompetencah, bomo morali reči »Povsod, pa nikjer«. In v takem položaju tudi bomo.

Zato je naša skupna enoglasna želja, ne nas deliti in prosimo merodajne faktorje, da nas pri tej želji po svojih močeh podpirajo.

V Ljubljani, dne 25. januarja 1924.

Izvršni odbor.

Invalidska zadruga, barake in stavba na Mirju.

Izvršni odbor Udruženja invalidov v Ljubljani izdeluje načrte za osnivanje lastne obrtne zadruge v kateri se bodo v prvi vrsti zaposlile vojne žrtve in dobivale tudi korist od dohodkov dela. Na ta način si bodo mogle vojne žrtve nekoliko odpomoči v njihovem današnjem socialnem položaju za katerega so odvisne sedaj le od države. Država jim ne nudi dovolj kar potrebujejo za pošteno življenje, zato morajo misliti na samopomoč.

Zato upa izvršni odbor, da bo državna oblast z ozirom na koristna stremjenja vojnih žrtev, pomoči si tudi z lastnimi žulji, podpirala to njihovo namero moralno in materijelno.

Vsak začetek je težak, tako tudi akcija za zadrugo posebno ker ni materijelne podlage.

Izvršni odbor apelira na g. ministra za socialno politiko in njemu podrejene organe, da pomagajo pri zasnovanju zadrug. In sicer je treba v prvi vrsti nuditi denarno pomoč izvršnemu odboru za združeno akcijo in pa tudi pomagati z dajatvijo potrebnega orodja, stavb in materijala.

Izvršni odbor deluje in namerava pritegniti k svojemu delu večšake, tako, da se mu bo gotovo posrečilo vpeljati strokovnjaško izvedeno akcijo in da ni dvoma o kakem ponesrečenem podvzetju.

Vsled tega upa izvršni odbor na pomoč od države in celokupne javnosti, ki hoče pomagati danes v najslabšem gnotnem stanju se nahajajočim vojnim žrtvam, katere so izgubile vsako

drugo nado v izboljšanje položaja in hočejo to v samoobrambi in samopomoči poskusiti. Treba je obratnega kapitala, katerega si pa revne vojne žrtve ne morejo s samimi delnicami spraviti skupaj, zato je treba njihovem Udruženju nuditi zadostno svoto za začetek.

Pokrajinska uprava v Ljubljani je za združeno vporabo že izročila v last Izvršnemu odboru Udruženja vojnih invalidov v Ljubljani barake pred obrtno šolo, v katerih je bila nastanjena državna protezna delavnica. Ista se je že iz njih izselila tako, da stoje sedaj barake na razpolago.

Toda barake, ki stoje še iz vojnega časa so postale tako slabe, da niso brez temeljitega popravila za nobeno rabo. Za popravilo je treba takoj primerne svote. Iz ostanka nerabljivega orodja in materijala v državni protezni delavnici bi se še lahko veliko porabilo pri invalidskih združnih delavnicah.

Zato prosi izvršni odbor kompetentne faktorje posebno pa ministra za socialno politiko, da pusti pregledati v skladišču oziroma v shrambah protezne delavnice, kateri stroji in materijal bi se lahko odstopili za invalidsko zadrugo.

Izvršni odbor je vse predmete že po ustmenih konferencah označil in izrazil željo, da se mu izroče v gori navedene svote. Tudi je vložil na invalidski odsek pokrajinske uprave v Ljubljani tozadevno pisмено prošnjo z dne 10. januarja pod št. 6221, ki se je gotovo odsto-

pila g. ministru za socialno politiko v končno rešitev. Izmed orodja, ki je na razpolago so stružnice, delavne mize, nekaj kovaškega orodja in avtomobil, ki stoji že dve leti nerabljen in bi se lahko dal predelati v tovarni avto.

Vse to orodje bi zelo prišlo v poštev pri početku dela v zadrugi. Izvršni odbor pa nima toliko sredstev, da bi mogel vse od temelja nabaviti. Pri današnji situaciji v posesti starih razdrapanih barak, brez orodja in materijala in denarja pa si izvršni odbor ne more naprej pomagati in spolniti željo vseh organiziranih članov, ki streme za lastno obrtno zadrugo.

Kar se tiče prostorov in stavb je treba omeniti še sledečo željo, kateri bi se dalo prav lahko ugoditi. V Ljubljani na Mirju stoji že nad 3 leta prazno dograjeno poslopje, ki potrebuje le še nekaterih notranjih izgotovitev. Poslopje je last komisije za vračajoče se vojnike v Ljubljani, katera obstoji še iz časa Avstrije in ima lastno premoženje, ki se je še med vojno zbralo iz invalidskega novčiča. To premoženje je sedaj prišlo v našo državno posest.

Izvršni odbor Udruženja vojnih invalidov v Ljubljani je zaprosil ponovno pokrajinsko upravo, naj mu izroči to poslopje, ki se je gradilo za ambulatorij, sedaj pa se je ta namen sploh opustil.

Toliko časa stoji poslopje že popolnoma nerabljeno in se ne ukrene nič z njim, da je postalo popolnoma zanemarjeno in se kvari ter polagoma razpada.

Invalidom je zelo težko videti stavbo izdelano iz njihovega denarja v takem položaju. Ako bi pokrajinska uprava izročila poslopje Udruženju, ki ima največje, da skoro edino pravico nanj, ker se ne misli drugače rabiti, bi zelo pripomogla k uspehu zadruge.

Zadruga bi si s tem poslopjem zelo opomogla, bodisi z lastno vporabo, ali z dotično kupnino, ki bi jo zanj dobila.

Na ta način pa bi tudi najmanj trpeli državni proračunski krediti, ker bi ne bilo treba nuditi invalidski zadrugi toliko denarne pomoči.

Zato prosi izvršni odbor g. ministra za socialno politiko, da nujno odloči glede stavbe na Mirju v Ljubljani izvršnemu odboru v prilogo.

Pokrajinska uprava v Ljubljani je sklicala že tozadevno anketo z vsemi interesenti na kateri se je tudi izrazila od največ strani želja, da se stavba na Mirju izroči Udruženju vojnih invalidov. Izvršni odbor še enkrat ponovno prosi g. ministra za socialno politiko, vse njemu podrejene organe in pa tudi g. narodne poslance in javnost, da podpirajo težnje vojnih žrtev Slovenije v gori obrazloženem smislu do uresničenja prepotrebne osamosvojitve to je do osnovanja Invalidske zadruge.

V Ljubljani, dne 28. januarja 1924.

Izvršni odbor.

Opomba: S temi spomenicami smo intervenirali na različnih kompetentnih mestih, da se zavzamejo za naše težnje in nam pomagajo do uresničenja istih. Tudi glede poslopja na Mirju želimo odločitve in da prodrejo naše prošnje.

Spremembe in dopolnitve

pravil Udruženja vojnih invalidov vseh vojnih žrtev in njihovih družin kraljevine SHS. sprejete na III. osrednjem kongresu dne 27., 28. in 29. maja 1923 v Splitu.

Čl. 2. točka »e« se spremeni tako, da se glasi: »Da z legalnimi sredstvi skrbi, da se deca padlih (vojne sirote) kar najbolje vzgoji in vsposobi za življenje in napravi za koristne državljane ter da pomaga invalidom poljedelcem v celokupnem ekonomskem razvoju. Dalje, da pomaga obrtnikom in vsem profesijam moralno in materijelno.

Čl. 2. točka »j« se spremeni tako, da se glasi: »Da skrbi za vpostavitev kreditnih, proizvodnih in konzumnih zadrug in drugih ekonomskih naprav, katere bodo olajšale življenje članov.«

Čl. 2. točka »k« se spremeni tako, da se glasi: »Da goji in razvija državljanske in človečanske vrline med svojimi člani, dela na bratškem zblizjevanju v slogi našega troimenega naroda, uničuje prepire, mržnje, separatizem in versko nestrpljivost med svojimi člani.«

Čl. 6. poslednji odstavek se izpopolni sledeče: »Člani odborov morejo biti vojni invalidi in vdove padlih vojakov.«

Čl. 13. se izpopolni sledeće: »Točka 8 okrožni odbori in okrožni občni zbori.«

Točka 9. Okrajni odbori in okrajne skupščine.

Točka 10. Krajevni poverjeniki.

Točke 8, 9 in 10 veljajo samo za izvršne teritorije Skoplje, Kragujevac, Podgorica in Novi Sad.

Čl. 15. tretji odstavek točke »b« se izpopolni in se glasi: »Vsaki izvršni odbor ima pravico do 4 (štiri) delegatov.) Vsak delegat mora imeti pooblastilo svojega izvršnega odbora, člani ožjega središnjega odbora prisostvujejo kongresu kot taki in imajo pravico še do enega (1) glasu kot delegati.«

Čl. 18. druga in tretja alineja (odstavek) se izpolnjuje tako, da se glasi: »Vsak kongres se po otvoritvi konstituira in izbere predsednika, dva (2) podpredsednika kongresa, dva (2) tajnika in tri (3) overovalce zapisnika. Redni kongres je veljaven ako na njem prisostvuje en delegat več kakor polovica. Isto velja tudi za izredni kongres.«

Čl. 20. se izpopolni in se glasi: »Potem ko se konstituira kongres se izvrši izvolitev verifikacijskega odbora petih (5) članov, ki pregledajo pooblastila delegatov in naredo njih spisak z naznanilom, iz katerega izvršnega teritorija je posamezni delegat. Verifikacijski odbor vodi zapisnik. Spisak in zapisnik potrdijo predsednik kongresa in člani verifikacijskega odbora in jih s pooblastili delegatov vred priloge zapisniku kongresa.«

Čl. 21 se spreminja sledeće:

Pred prehodom na dnevni red, se v slučaju potrebe izberejo člani iz vsakega izvršnega odbora po eden (1), ki sestavijo odbor za pregled naknadnih predlogov, prošenj in prizivov, jih sprejemajo ali odklanjajo in izpopolnjujejo dnevni red ter ga predlože kongresu v odobrenje. Vsi predlogi morajo biti formulirani.

Čl. 21 točka »a« se spreminja:

»V središnji odbor voli kongres in sicer: v upravni odbor 9 (devet) članov iz Beograda in 5 (pet) namestnikov, v nadzorni odbor po 5 (pet) članov, od katerih so 4 (štirje) iz Beograda in 1 (eden) iz izvršnega teritorija ter tri (3) namestnike iz Beograda.«

Izvršni odbori imajo pravico, da delegirajo v ožji središnji odbor po enega (1) člana, ki stanuje stalno v Beogradu. Ti člani imajo vsa prava, na kongresu in v središnji odbor izvoljenih članov. Člani središnjega odbora iz izvršnih teritorijev so plačane osebe in vrše dolžnosti tehničnega osoblja. Te člane iz izvršnih teritorijev plača središnji odbor, plače pa jim odreja plezarne seje. Poedine člane središnjega odbora iz izvršnih teritorijev morejo izvršni odbori po odločitvi širšega središnjega odbora zamenjavati. Na prvi plenarni seji se konstituira središnji odbor tako: le: Ožji središnji odbor izbere predsednika, podpredsednika, tajnika, urednika lista in oskrbnike doma, nadzorni odbor pa izbere predsednika in tajnika. Predsednik in tajnik ožjega odbora ter oskrbnik doma so plačano osoblje. Njihove plače odreja plenarna seja. Na kongresu se vodi zapisnik. Zapisnik vodijo tajniki, overavajo ga overovatelji zapisnika. Zapisnik podpisuje predsednik kongresa. Vsi dokumenti iz kongresa se pošljejo središnjemu odboru.

Čl. 23 se spreminja in se glasi:

Središnji odbor je glavni upravni nadzorni in izvršni organ Udruženja. Njemu so podvrženi vsi organi Udruženja. Za svoje delo je odgovoren samo rednemu in izrednemu državnomu kongresu. Središnji odbor je ožji in širši. Ožji središnji odbor tvorijo predsednik in 8 članov iz Beograda in člani iz izvršnih teritorijev. Ožji središnji odbor mora imeti sedež v Beogradu. Širši središnji odbor sestavlja ožji središnji odbor in po en član iz vsakega izvršnega odbora (predsednik ali njegov namestnik.) Seje širšega središnjega odbora se vrše na vsake tri mesece in sicer vedno dne šestega (6) v mesecu, po potrebi pa tudi večkrat.

Sejam širšega središnjega odbora prisostvuje cel upravni in nadzorni odbor. Širši središnji odbor daje direktivo za delo ožjemu središnjemu odboru za 3 mesece naprej in vsake 3 mesece izvrši pregled in odobri tromesečni račun blagajne središnjega odbora, katerega mu predloži ožji središnji odbor.

Tromesečni račun sestavlja blagajnik, podpisuje ga cel upravni odbor. Seje širšega središnjega odbora so sklepne ako je navzoč eden nad polovico odbornikov plenuma, toda v vsakem slučaju mora biti navzoč eden več kakor polovica delegatov izvršnih odborov.

Ožji središnji odbor vrši vse posle središnjega odbora po direktivah plenarnih sej. Ožji središnji odbor ima svoje seje enkrat v mesecu, po potrebi pa tudi več.

Članom ožjega središnjega odbora se ne plačuje posećanje sej. Stroške za pohajanje delegatov izvršnih odborov na plenum, trpe izvršni odbori.

Ožji središnji odbor obvešča na sejah širšega središnjega odbora o delu v preteklem tromesečju. Širši središnji odbor sprejema ali odklanja poročilo in podvzema v slučaju potrebe primerne korake, ako zapazi nepravilnosti v delu ožjega središnjega odbora. Za ožji središnji odbor znaša kvorum eden odbornik nad polovico, na sejah ožjega središnjega odbora se sprejemajo odločbe z navadno večino glasov. V slučaju enakosti glasov na obeh straneh, je večina na oni strani, kjer je predsednik ali njegov namestnik.

Po potrebi se more ožji središnji odbor sam izpopolnjevati do ene tretjine iz članov namestnikov in se ta izpopolnitev vrši na sejah širšega središnjega odbora.

Čl. 25 toč. »b« se spreminja in se glasi:

»Da dela z vsemi silami, da se udeležijo cilji udruženja in se posluži vseh legalnih sredstev v borbi za člane Udruženja vojnih invalidov, katere mu bo odredil in dal navodila širši središnji odbor.«

Točka d) čl. 25 odpade.

Točki g) čl. 25 se dodaja: »po direktivi širšega središnjega odbora.«

Čl. 25 točka »i« se spreminja in se glasi:

»V slučaju potrebe se postavi poleg članov ožjega središnjega odbora iz izvršnih teritorijev, ki vrše dolžnost uradnikov še potrebno število administrativnega in služiteljskega osoblja na predlog predsednika.«

Čl. 25 točki »m« se dodaja:

Predpsuje pravila za fond invalidskega doma, vse pravilnike in navodila, ki se bodo izkazali za potrebne in skladne s temi pravili.

Čl. 26 odpade.

Čl. 27 točka »g« se spreminja in se glasi:

»Da v vseh slučajih predstavlja Udruženje in v njegovem imenu podvzema vse kar je koristno za Udruženje, toda v sporazumu in s pomočjo središnjega upravnega odbora.«

Čl. 27 točka »c« se spreminja in se glasi:

»Da enkrat mesečno sklicuje sejo ožjega središnjega odbora, po potrebi pa tudi večkrat.«

Čl. 27 točka »h« se spreminja, da se glasi:

»Da podpisuje vse akte.«

Čl. 28 se spreminja sledeće:

Dolžnosti in pravice podpredsednika. Da v slučaju potrebe zastopa predsednika, vrši vse njegove dolžnosti in koristi, sploh vse pravice za čas njegovega nadomestka. V slučaju, da je podpredsednik zadržan, da bi vršil dolžnosti predsednika, mu odredi Ožji središnji odbor zastopnika, ki ima tudi vse dolžnosti in pravice predsednika, dokler istega zastopa. Zadnja alineja čl. 28 odpade.

Čl. 29 točka »a« se spreminja in se glasi:

»Da nadzoruje vse administrativne posle v pisarni Udruženja in v sporazumu s predsednikom (namestnikom), odklanja vse, kar bi oviralo pravilno in hitro pisarniško poslovanje in škodilo ugledu in interesom Udruženja.«

Točke »b« »g« in »v« ostanejo nespremenjene.

Čl. 29 se izpopolni: V slučaju potrebe odsotnosti, bolesti, ali smrti, odredi predsednik namestnika tajnika izmed članov ožjega središnjega odbora. Predzadnja alineja čl. 29 odpade.

Čl. 30 se izpopolnjuje tako, da se glasi:

Dolžnosti in pravice blagajnika:

a) da vodi blagajno, sprejema vse dohodke in izplačuje izdatke po naredbi predsednika v smislu čl. 27 točka e) in določb ožjega in širšega središnjega odbora.

Točke »b« »d« in »e« ostanejo.

Čl. 30 točka »e« se izpopolni in se glasi:

Sestavlja se tromesečni in letni račun dohodkov in izdatkov ter imetja Udruženja.

Točka »f« in zadnja alineja ostane.

Zadnja alineja čl. 31 odpade.

Točka »d« čl. 32 se izpopolnjuje in se glasi:

»Da v slučaju nepravilnosti ali nerednosti od strani blagajnika, ali katerega člana upravnega ali nadzornega odbora takoj preko svojega predstavnika zahteva od predsednika upravnega odbora, da skliče plenarno sejo.«

Točka »g« čl. 32 odpade.

Čl. 33 se spreminja sledeće:

Središnji odbor je centrala in najvišji predstavnik Udruženja vojnih invalidov v državi, zato se morajo vsi podobori v vsaki zadevi, katera presega krog njihove pristojnosti obratiti preko višjih odborov na središnji odbor.

Čl. 38, 4 alineja se spremeni in se glasi:

»Občni zbor (skupščina) je veljaven, ako je prisoten na njem vsaj n član več kakor polovica iz podružnične teritorija. Ako na podružničnem občnem zboru ni navzočih dovolj članov, se mora v roku 15 dni sklicati drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki pa je sklepčen pri vsakem številu članstva.«

Čl. 44 zadnji alineji se dodaja:

List urejuje urednik pod kontrolo redakcijskega odbora v katerem je predsednik, urednik lista in eden izmed članov upravnega odbora. Urednik lista in redakcijski odbor stoje pod kontrolo središnjega odbora.

Čl. 44 zadnji alineji se dodaja:

Pravec pisanja odreja širši središnji odbor.

Čl. 48 zadnji alineji se dodaja:

»Katera pritožba ne bode po tem potu vložena, se ima od strani višje organizacije smatrati za neveljavno.«

Druga alineja čl. 53 odpade.

Dodaja se nov člen 53.

Vse kar je določenega za konstituiranje dela izvršnih odborov in izvršnih skupščin podružnic in podružničnih skupščin, velja tudi za okrožne in okrajne (sreske) odbore na teritorijih Skoplje, Kragujevac, Podgorica in Novi Sad.

Dodaja se nov člen 54, ki se glasi:

»Podružnice, okrajni in okrožni odbori morajo stopati v kooperativno delo na podlagi združnih in ekonomskih naprav (ustanov) in na ta način sestavljati podružnične ekonomske zveze po pravilih, ki jih bo predpisal središnji odbor.«

Te izpremembe so prejete na središnjem rednem kongresu v Splitu dne 28. maja 1923 in prično veljati, kadar jih potrdi pristojna oblast s pripombo, da zamorejo izvršni odbori takoj delegirati odposlanca za člane središnjega odbora v smislu čl. 21 teh sprememb.

Predsednik: častni adjutant Nj. Vel. kralja general Ljub. Pokorni m. p.; podpredsednik: dr. Voj. R. Mladenović m. p.; sekretar: Mil. P. Mrvaljević m. p.; Vlad. Gazivoda m. p.; Lazar Lj. Matić m. p.; Jov. T. Dinić, polpolk. m. p.; Mil. I. Marinković m. p.; M. Kosanović m. p.; Čedomir Tomić m. p.; Petar Madžarac m. p.; Milan Polovina m. p.; Džoka Krstonomić m. p.; Spasoje Dimitrijević m. p.; Hamidija Gigović, m. p.; Franjo Krušić m. p.

Na podlagi čl. 25 zakona o začasni pomoči invalidov in družin padlih, umrlih in pogrešanih, kakor tudi nekaterih civilnih žrtev od 28. decembra 1921 potrijem spremembo in izpopolnitev pravil Udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS, katere spremembe so sprejete na Invalidskem kongresu v Splitu 28. maja 1923. Taksa za to potrdilo se po čl. 5 točka 5 zakona o taksah ne plača.

St. 82.812, 13. VIII. 1923, Beograd.

Zastopnik ministra za socijalno politiko:

Minister pravde:

Dr. Ninko Perić m. p.

Videnčanov:

Redukcija

invalidov drž. namešćenecov
31. XII. 1923.

Pero mi vzeto je iz rok —
mrtvaški me obšel je miraz;
obupan gledal sem okrog
išoč storilca zli obraz.

Režeča smrt? Nikjer je ni —
tiran navaden, smrti ain
oblastno pred menoj stoji.
brezčutno tira me v pogin...

Zaprl je vrata za menoj —
odšel sem truden ven na plan;
ledeno beli, snežni soj
pozdravi me in tropa vran...

»Pravilice Iztoka«, 11 mičnih pravilic, vsebuje knjiga Iv. Vuka, ki stane broširana s poštnino vred 11 Din 40 para, vezana pa 21 Din 40 para. Naređajte je v tiskarni »Merkur« Ljubljana, S. Gregorčičeva ul. 13.

Iz organizacije.

Pri občnih zborih je treba paziti, da se volijo odbori točno po novih pravilih, ki predvidevajo upravne in nadzorne odbore. Navadno rade pozabijo posamezne podružnice izvoliti delegate za občni zbor izvršnega odbora. Izmed izvoljenih odbornikov je treba vedno najrazumnejšega in najagilnejšega odbornika postaviti za delegata. Vse podružnice opozarjamo tudi, da je treba nove odbore prijaviti pristojnim glavarstvom in poslati prepise zapisnikov občnih zborov izvršnemu odboru v Ljubljani.

Mariborska podružnica objavlja, da je naklonila v mesecu decembru preteklega leta podporo 30 članom. Med temi je bilo 18 vdov, 11 invalidov, in 1 vojna sirota brez starišev. —

Vsega skupaj je bilo podeljenega 3000 Din. Izmed obdarovanih jih je 23 iz Maribora, 7 pa iz okolice. Prosilcev za podpore pa je bilo nad sto, tako, da se ni moglo radi materijelnih sredstev vseh v poštev vzeti, temveč najpotrebnejše.

Pri podružnici v Konjicah se je vršil dne 13. januarja t. l. občni zbor, kateremu je prisostvoval delegat iz Ljubljane tov. Belinc. Udeležba je bila srednja. Delegat je uvidel, da nekateri člani ne plačujejo redno članarine. Pojavile so se tudi nekatere razprtije s starim odborom, kar se mora tamkajšnje članstvo v interesu naše skupne borbe v bodoče strogo varovati. Upamo, da bo novi odbor zopet krepko povzdignil podružnico.

V Kočevju je imela podružnica svoj občni zbor dne 20. t. m. Delegat tov. Belinc je dobil utis zelo vzornega delovanja te podružnice, za kar gre v prvi vrsti zasluga požrtvovalnemu staremu odboru, ki je po večini zopet izvoljen.

Posebno lepo in posnemanja vredno je, da ima podružnica svoj lastni tamburaški zbor pod imenom »Invalidska glasba«. S prizadevanjem je podružnica nabavila temu zboru popolnoma nove tamburaške instrumente. Za to, kakor tudi za vodstvo tamburaškega odbora gre zelo velika zasluga dirigentu tov. Fresu.

Po občnem zboru je tamburaški zbor zavrnil par prav dovršenih in lepih komadov. Veliko zanimanje za našo stvar je pokazal upravitelj zavoda za slepe g. Merlak, ki se je udeležil občnega zbora, za kar se mu najtopleje zahvaljujemo. — Prisostvoval je tudi invalidski dobrotvorec odvetnik g. dr. Reich, ki mu gre najlepša hvala za vse naklonjenosti vojnim žrtvam. — Želimo, da se naprej vzbuja vzorna podružnica v Kočevju.

Občni zbor v Mojstrani je bil dne 27. t. m. in je pokazal lepo zanimanje članstva za organizacijo. Čeprav je podružnica bolj mala, ima vendar pod svojim krovom vse okoliške vojne žrtve, ki so se tudi polnoštevilno udeležile občnega zbora. — Z zanimanjem so sledili delegatovim poročilom o poteku vprašanja vojnih žrtv. Pokazali so tudi s tem, da se ni nihče branil prevzeti dela v odboru s svojo vmeno za naše organizacije. Po razložitvi odborovega delovanja, ki je bilo z zadovoljstvom sprejeto, se je izvolil nov odbor: preds.: Tolar, tajn.: Magarik, blag.: Kosmač, odb.: Peternel in Lah, nam.: Bergine in Janša, nadz. odb.: Peternel, Angela Zima in Peterman. Delegat Tolar. Nato se je

članstvo posvetovalo glede postavitve spomenika padlim žrtvam, posebno glede prostora. V spomeniku bodo vklesana imena padlih, da bodo videli pozni rodovi spomin iz vojnih časov. Določil se bo akcijski odbor, ki bo zbiral pri posestnikih in družtvih ter potom veselje zbirko za spomenik. Domneva se, da se bo mogla v kratkem času uresničiti plemenita želja vseh članov. Nabralo se je tudi precej za tiskovni sklad našega glasila.

Odpravnine za kolajne. Tekom vojne je dobilo veliko vojakov hrabrostne svetinje, na podlagi katerih bi morali stalno vlačiti nagrado. Posebno je med njimi dosti vojnih invalidov, ki so bili odlikovani radi svojih telesnih hib. Sicer se nobeden ni vojskoval za to, da bi dobil medaljo, in bi se te prisiljene zabave vsak z vsemi štirimi rad odkrižal, ako bi mu bilo mogoče. Kogar pa je doletela slučajno ta neprosto voljna čast, ni mislil na nič drugega, kakor, ako bo kaj imel od tega in to je tisto, kar je bila vsakemu medalja. Bilo mu je za to, da je vlekel mesečno po 7.50 K ali 15 K in največ 30 K. — Ti prejemki so se črpali iz nekega posebnega fonda, ki je bil za nje naložen in je moral biti ali pa še bo razdeljen med nasledstvene države. Tudi naši državi spada del tega fonda. Po prevratu se je skrbelo, da so se take kolajne upravičencem pobrale. Rekli so, da bo vsak dobil odpravnino iz dotičnega fonda. Sedaj pa že 6 leto po vojni ni prav nič več slišati o odpravninah, ne o razdelitvi fonda.

Cela zadeva je kar pozabljena. Vendar pa ne gre tako, da bi se dotični fond, ki je služil v ta namen porabil mogoče v kake druge svrhe. Vsak si želi svojega. Odlikovanci bi radi oddali dotično pločevino na traku proč, še rajše bi pa prejeli pripadajoči jim denar. Ker je med njimi največ invalidov, apeliramo na merodajne kroge, da se zavzamejo za to, da se stvar res ne pozabi, ker se pri današnjem položaju vsak dohodek težko pogreši.

Dne 8. februarja t. l. vrše vse svoje občne zборе podružnice Moravče, Trebnje, Št. Peter (v Sav. Dolini), in Braslovče. Dne 2. februarja v Ljutomeru, ter 10. februarja v Gornji Radgoni in 17. februarja pri podružnici v Zagorju ob Savi. Invalidi vdove in sirote v Vašem lastnem interesu je, da se teh udeležite v čim večjem številu.

Opomba uredništva. Tovariše dopisnike obveščamo, da je moralo radi pomanjkanja prostora nekaj člankov izostati. V prihodnji številki jih objavimo. Izostala so tudi poročila iz občnih zborov, ker nimamo od nekaterih še zapisnikov. Podružnice naj pošljejo zapisnike.

OBJAVA.

Redni občni zbor Izvršnega odbora Uruženja vojnih invalidov kraljevine SHS v Ljubljani se vrši dne 2. marea t. l. z običajnim dnevnim redom.

Vsaka podružnica ima pravico poslati po enega delegata, ki je izvoljen na podružničnem občnem zboru po čl. 36 pravil.

Čas in kraj vršitve se objavita naknadno.

Izvršni odbor.

Razgled po svetu in domovini.

V Nemčiji je bilo reduciranih 54.000 državnih nameščencev. Prihranek znaša preko 83 milijonov mark.

Tritisot gospodičen je bilo odpuščenih iz železniške službe v Italiji po nalogu visokega komisarja za železnice.

Oledeneli parnik. V New York je prispel italijanski parnik »President Wilson« iz Neaplja. Na morju ga je doletela strašna nevihta, kateri je sledil nenavaden mraz in oster veter. Parnik je bil kmalu pokrit z ledom in potniki so tičali drug ob drugem v svojih kabinah in trepetali od mraza. Ko je parnik prispel v New York, je bil ves gorenji del pokrit z debelo plastjo ledu in je bilo treba dolgotrajnega dela da so ta led razbili in so mogli potniki na suho.

Prince Danilo Črnogorski je odpotoval v Genevo.

V Rimu so stavbeni podjetniki znižali zidarjem plače. Zato je izbruhnila stavka. Štirje fašisti so, oboroženi s puškami, vdrli v Ljudski dom in v prostore socialne zveze in napravili z razbijanjem mnogo škoda.

Fašistovski boj proti goriškemu nadškofu dr. Sedeju se vodi z vsó fašistovsko nesramnostjo. —

Hočejo ga odstraniti. Videlo se bo, v kolikor bo Vatikan ugodil fašistovskim zahtevam.

Slovensko petje v Gorici so fašisti trpeli, ko so slovenski fantje šli na vojaški nabor. Drugače bi jih pa krvavo izbili. Ali krvavi davek, ki ga morajo dajati Slovenci, treba »osladiti« s tem, da »dovolijo« nabornikom slovensko petje.

Likvidacija kmetijskega oddelka pri pokrajinski upravi za Slovenijo je odrejena iz Beograda po sklepu ministrskega sveta.

Lenin, predsednik ruske sovjetske delavske-kmečke republike je umrl 21. t. m. v starosti 53 let. Bil je mož energične volje, politik velikega formata, človek, od mnogih ljubljen in od mnogih osovražen. Lenin je zgodovinska osebnost, ki je človeško družbo krenil v novo smer. Ob njegovi smrti je vse časopisje pisalo o njem cele članke in se ga, kot velikega človeka spominjalo dostojno.

V Benetkah je tako mrzlo, da mora občinstvo hoditi peš, ker so vsi kanali pokriti z ledom in gondole ne vozijo. Take zime Benetke ne pomujjo že več stoletij.

Proti draginji namerava ukreniti finančni minister v sporazumu z ministrstvom za socialno politiko ukrep s tem, da predloži vladi predlog o

ostrih upravnih ukrepah. Kurz dinarja se je namreč izboljšal in stabiliziral, cene na trgu pa niso padle, nego še vedno rastejo.

V Splitu je velik požar uničil skoro ves del starega mesta. Splitska škofija, ki je bila sezidana v 16. stoletju je zgorela.

Italijanski oficirji hvalijo inteligenco in sposobnost slovenskih vojakov in imponira jim njihov smisel za red in disciplino. To je umevno, saj se bili še vedno tepeni — od slovenskih vojakov.

Nov potres na Japonskem je zopet divjal. Ni bil tako strahovit, kakor prvi, a je vendar zahteval velike žrtve. Poštni vlak se je prevrnil v reko, šest drugih vlakov je bilo prevrnjenih na progi. V Jo-

Redukcija ministrstev. Izdelan je zakonski načrt, ki predvideva 14 ministrstev. Likvidirajo se ministrstva za agrarno reformo, ministrstvo socialne politike in ministrstvo za izenačenje zakonov. Da se ukinja ministrstvo za socialno politiko je kratkovidnost vlade ali pa ignoriranje revnih slojev — državljanov.

Nova sreza (okrajni glavarstvi). V zvezi z likvidacijo pokrajinske uprave za Slovenijo se ustanovita nova sreza in sicer v Šmarju pri Jelšah in v Laškem.

Med Jugoslavijo in Italijo je glede Reke dosežen sporazum. Od strani Italije se v našo korist izvrše nekatere malenkostne spremembe in sicer pri Radečah, v rektorju Triglava, pri Žireh, Hotederšici in pri Planini in Cerknici ter pri sami Reki. Zato pa bo Italija anektirala Reko. Mi pa bomo morali vpostaviti železniški promet z njo in svojega pristanišča v Barošu ne bomo smeli zgraditi. O zatiranju Slovencev v zasedenem ozemlju pa se ni smelo govoriti. Pašič in Ninčič sta slovesno odpotovala v Rim, kjer jima nazdravljajo fašisti in ona njim, da podpišeta to pogodbo. Za mnoge v Jugoslaviji ima besedo narodnost in Slovanstvo svoj poseben pomen in namen. Tako se pri nas na veliko kupčuje in prodaja.

V »Glas Svobode« so nekateri invalidi iz Celja poslali dopis, kjer so se obregnili ob »Vojnega Invalida« in ga ozmerjali, da ne piše dovolj za invalide. Mi radi upoštevamo vsako kritiko in se trudimo spopolniti naš list, kar pa je s sodelovanjem invalidov nemogoče. Zato bi bilo pametnejše, če bi tudi tovariši iz Celja, mesto v razne druge liste, pisali v »Vojnega Invalida« in to, kar je »Vojni Invalid« morda opustil ali še ne dovolj popisal, napisali sami. Ako bi »Vojni Invalid« imel svojega plačanega urednika — za kar pa ni sredstev — bi take kritike bile upravičene. »Vojni Invalid« pa pišejo tovariši in ga urejujejo takorekoč zastoj. Dolžan pa je vsak invalid, da piše v list, ali da vsaj tovariški svetuje, kaj on smatra, da bi se naj napisalo. Vsakemu njegovih želja v posameznosti ugoditi pa ni mogoče, kakor ni mogoč ugoditi tisti oče o katerem se bere, da osla ni nikdo jahal, drugim zopet, da ga je jahal oče, zopet drugim, da ga je jahal sin, tretjim spet ni uga-jalo, da sta ga jahala dva.

Toliko v opravičilo.

ZA TISKOVNI FOND SO DAROVALI:

Novak Jožef, Banovec 18, p. Krževeci	Din	2.—
Košir Franc, Spod. Šiška Knezova ul. 185	Din	2.—
Vačent Joško, Toplice 29, p. Zagorje o. S.	Din	16.75
Ložar Avgust, Rečna ul. 6, Ljubljana	Din	7.—
Kos Franjo, zavod za slepe, Kočevje	Din	6.—
Golež Anton, Aleksandrova c. 42, Maribor	Din	9.—
Kuhar Anton, Boštanj p. Sevnica	Din	2.—
Čenčič Karol, Sv. Petra nasip 71, Ljubljana	Din	100.—
Sušnik Franc, Turše p. Dol pri Domžalah	Din	13.—
Markez Jernej, Koroška Bela, p. Javornik	Din	2.—
Zagan Franc, Vodrišna 17 p. Grobelno	Din	12.—
Podružnica Tržič	Din	50.—
Neimenovani	Din	3.—
Leskovec Ivan, Podklane p. Ziri	Din	2.—
Puklavec Treza, Slatine p. Bečica ob Paki	Din	2.—
Slatnar Ludvik, Retnje p. Tržič	Din	2.—
Juteršek Alojz, Domžale	Din	3.50
Franko Franc, Škofja Loka	Din	5.—
Lah Gregor, Mojstrana 51	Din	2.75
Bergine Ivan, Mojstrana	Din	5.—
Janša Ivan, Mojstrana	Din	5.—
Rekar Andrej, Mojstrana	Din	3.—
Kosmač Josip, Mojstrana 27	Din	10.—
Košir Josip, Mojstrana	Din	10.—
Pšenica Franc, Dovje	Din	1.—
Peternel Janez, Mojstrana	Din	2.50
Peternel Josip, Mojstrana	Din	2.—
Hlupič Karol, Gosposvetska c. 26, Ljubljana	Din	6.—

Skupaj Din 286.50

Tisk tiskarne Makso Hrovatin, Ljubljana.
Odgovorni urednik: Franc Belinc.